

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
พุทธศักราช ๒๕๖๔

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง
อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

เหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ให้กระทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ จึงตราข้อบัญญัตินี้

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง และนายอำเภอจอมพระ จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง ตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๔ บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้ว ก่อนข้อบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๕ ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสงเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจตีความ วินิจฉัย ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ ในข้อบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในสถานที่เลี้ยงสัตว์

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในลักษณะที่มีการปล่อยให้อยู่
นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการสละการครอบครองสัตว์

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์หรือสถานที่ในลักษณะอื่น
ที่ใช้ในการควบคุมสัตว์ที่เลี้ยง

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชน
และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“สถานที่อื่นใดที่ต้องมีการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนเป็นพิเศษ” หมายความว่า
สถานที่อื่นใดที่ต้องมีการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนเป็นพิเศษให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำ
ของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

ข้อ ๗ เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน
ในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ในพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง
เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ดังนี้

- (๑) ให้พื้นที่ดังต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาด
  - (๑.๑) พื้นที่ผังเมืองประกาศเป็นเขตพาณิชยกรรมและเขตประชากรหนาแน่น
  - (๑.๒) ศาสนสถาน
  - (๑.๓) สถานศึกษา
  - (๑.๔) สถานที่ราชการ
  - (๑.๕) สถานที่เลี้ยงเด็ก
  - (๑.๖) สถานดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยพักฟื้นหรือผู้พิการ
  - (๑.๗) สถานที่อื่นใดที่ต้องมีการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนเป็นพิเศษ

(๒) ให้พื้นที่อยู่อาศัยเป็นเขตห้ามเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ประเภทดังต่อไปนี้ ไม่นเกินจำนวน ดังนี้

(๒.๑) ช้าง ไม่นเกิน ๑ ตัว

(๒.๒) ม้า โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข แมว ประเภทละไม่เกิน ๑๐ ตัว

(๒.๓) เป็ด ไก่ นก ห่าน ประเภทละไม่เกิน ๓๐ ตัว

(๒.๔) จำนวนสัตว์อื่นนอกจาก (๒.๑) - (๒.๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจาก เจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๒.๕) การเลี้ยงสัตว์ต้องไม่ก่อมลภาวะและเหตุรำคาญ

(๒.๖) การเลี้ยงสัตว์ต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์และแพร่เชื้อโรคที่ติดต่อกับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

(๓) ให้พื้นที่เกษตรกรรมเป็นเขตที่เลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ นอกจากการเลี้ยงสัตว์ ตามปกติวิสัย เจ้าของสัตว์ต้องปฏิบัติตามที่ได้มาตรการ ดังต่อไปนี้

(๓.๑) สถานที่ตั้ง

(๓.๑.๑) ต้องตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ก่อเหตุรำคาญให้กับผู้อาศัยใกล้เคียง และต้องดำเนินการควบคุมป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้น

(๓.๑.๒) กรณีที่เป็นสถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ต้องอยู่ห่างจากชุมชน วัด ศาสนสถาน โบราณสถาน โรงเรียน สถานบันการศึกษา โรงพยาบาลหรือสถานที่อื่น ๆ ในระยะที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและไม่ก่อเหตุรำคาญ โดยมีระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าวข้างต้น ดังต่อไปนี้

(๑) สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ น้อยกว่า ๕๐๐ ตัว
ควรมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร

(๒) สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ตั้งแต่ ๕๐๐ - ๕,๐๐๐ ตัว
ควรมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร

(๓) สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ตั้งแต่ ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ ตัว
ควรมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เมตร

(๔) สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑ ตัวขึ้นไป
ควรมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ เมตร

(๓.๑.๓) กรณีที่เป็นสถานประกอบกิจการเลี้ยงสุกรต้องอยู่ห่างจากชุมชน วัด ศาสนสถาน โบราณสถาน โรงเรียน สถานบันการศึกษา โรงพยาบาลหรือสถานที่อื่น ๆ ในระยะที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและไม่ก่อเหตุรำคาญ โดยมีระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าวข้างต้น และแหล่งน้ำสาธารณะ ดังต่อไปนี้

(๑) สถานประกอบกิจการเลี้ยงสุกรน้อยกว่า ๕๐ ตัว ควรมีระยะห่างในระยะที่ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง

(๒) สถานประกอบกิจการเลี้ยงสุกรตั้งแต่ ๕๐ - ๕๐๐ ตัว ควรมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เมตร

(๓) สถานประกอบกิจการเลี้ยงสุกรเกิน ๕๐๐ ตัวขึ้นไป ควรมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ เมตร

(๔) สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ ควรตั้งอยู่ห่างจากโรงฆ่าสัตว์ปีก ตลาดนัดค้าสัตว์ปีกอย่างน้อย ๕ กิโลเมตร

(๕) สถานประกอบกิจการเลี้ยงสุกร ควรตั้งอยู่ห่างจากโรงฆ่าสัตว์ ตลาดนัดค้าสัตว์อย่างน้อย ๕ กิโลเมตร

(๖) ควรตั้งอยู่ในบริเวณที่ไม่มีน้ำท่วมขัง อยู่ห่างจากแหล่งน้ำสาธารณะ ไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร และต้องมีการป้องกันการไหลของน้ำเสียและสิ่งปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ในกรณีที่มีการชะล้างของน้ำฝน

(๗) ต้องมีบริเวณเลี้ยงสัตว์ซึ่งกันเป็นสัดส่วนและให้อยู่ห่างเขตที่ดินสาธารณะ ทางน้ำ สาธารณะ หรือที่ดินต่างเจ้าของ และมีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งใดปกคลุมโดยรอบบริเวณเลี้ยงสัตว์นั้นไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตรทุกด้าน เว้นแต่ด้านที่มีแนวเขตที่ดินติดต่อกับที่ดินของผู้เลี้ยงสัตว์ประเภทเดียวกัน

(๓.๒) อาคารและส่วนประกอบ

(๓.๒.๑) อาคารเลี้ยงสัตว์ต้องเป็นอาคารเอกเทศและมั่นคงแข็งแรง มีลักษณะเหมาะสมแก่การเลี้ยงสัตว์ประเภทนั้น ๆ ไม่มีการพักอาศัยหรือประกอบกิจการอื่นใด

(๓.๒.๒) พื้นต้องเป็นพื้นแน่น ทำความสะอาดง่าย ไม่เปียกชื้น เว้นแต่การเลี้ยงสุกรพื้นจะต้องเป็นคอนกรีตและมีความลาดเอียงเพื่อให้น้ำและสิ่งปฏิกูลไหลลงทางระบายน้ำได้โดยสะดวก

(๓.๒.๓) หลังคาต้องมีความสูงจากพื้นมากพอสมควรและมีช่องทางให้แสงสว่างหรือแสงแดดส่องภายในอาคารอย่างทั่วถึง

(๓.๒.๔) ต้องมีการกั้นคอกเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับจำนวนสัตว์ไม่ให้ยุ่งกันอย่างแออัด

(๓.๒.๕) ต้องจัดให้มีการระบายอากาศถ่ายเทให้เพียงพอ

(๓.๒.๖) จัดให้มีแสงสว่างเพียงพอ

(๓.๒.๗) กรณีประกอบธุรกิจฟาร์มจัดการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกรมปศุสัตว์ หรือมาตรฐานสินค้าเกษตรแห่งชาติสำหรับการเลี้ยงสัตว์ประเภทนั้น ๆ

(๓.๓) การสุขาภิบาลทั่วไป

(๓.๓.๑) รางระบายน้ำต้องจัดให้มีรางระบายน้ำโดยรอบตัวอาคารให้มีความลาดเอียงเพียงพอให้น้ำไหลได้สะดวก

(๓.๓.๒) น้ำทิ้งต้องมีการบำบัดก่อนระบายลงสู่ทางระบายน้ำแหล่งน้ำสาธารณะหรือในที่เอกชน

(๓.๓.๓) การกำจัดมูลสัตว์ต้องเก็บกวาดมูลสัตว์เป็นประจำต้องจัดให้มีที่กักเก็บมูลสัตว์โดยเฉพาะไม่ให้ส่งกลิ่นเหม็นอันเป็นเหตุรำคาญ และต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค

(๓.๓.๔) ถ้ามีการสูมไฟไถ่แมลงให้สัตว์ต้องไม่ให้เป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อาศัยใกล้เคียง

(๓.๓.๕) ต้องป้องกันเสียงรบกวนของสัตว์ไม่ให้เป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อาศัยใกล้เคียง

(๓.๓.๖) การเลี้ยงสัตว์ที่มีขน ตัวอาคารต้องสามารถป้องกันขนไม่ให้ปลิวฟุ้งกระจายออกไปนอกสถานที่

(๓.๓.๗) ต้องควบคุมดูแลไม่ให้สัตว์ออกไปทำความเสียหายแก่ทรัพย์สินหรือทำความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง

(๓.๓.๘) ต้องรักษาความสะอาดที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดเสมอ

(๓.๓.๙) การกำจัดซากสัตว์ให้ใช้วิธีการเผาหรือฝังเพื่อป้องกันการเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์นำโรคและการก่อเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็น

(๓.๓.๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง

ข้อ ๘ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข พบสัตว์ในหรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๕ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้ เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับคืนสัตว์ ให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสงแต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้น หรือสัตว์อื่นหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้น ตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่าย ในการขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดตามวรรคหนึ่ง และเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืน ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออาจเป็นอันตรายต่อ ประชาชนให้พนักงานท้องถิ่นมีอำนาจจัดการหรือทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ ๙ หากเจ้าของสัตว์ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจสั่งให้เจ้าของสัตว์แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าเจ้าของสัตว์ไม่แก้ไขหรือถ้าการเลี้ยงสัตว์ หรือปล่อยสัตว์นั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดเลี้ยงสัตว์ทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะเป็นที่แน่ชัดว่าปราศจาก อันตรายแล้วก็ได้ คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควร

ข้อ ๑๐ กรณีการเลี้ยงสัตว์ในสถานที่ของเอกชนหรือทางสาธารณะ ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ ต่อผู้อื่นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์หรือผู้ครอบครองสถานที่เลี้ยงสัตว์ ระวังเหตุรำคาญภายในเวลาอันควร และถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคตให้ระงับไว้ในคำสั่งนั้น

หมวด ๔

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือทุกเรื่องก็ได้

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๑๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจปรับได้ตามอัตราที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาเห็นสมควร ทั้งนี้ ต้องไม่เกินกว่าระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

คำไสย์ ทองศรี

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง ปฏิบัติหน้าที่

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง